

1. Werkgroep Stad-Land

DE RELATIE TUSSEN STEDELINGEN EN PLATTELANDSBEWONERS

Het Drielandenpark wordt omringd door een aantal grote steden. Daardoor is de druk op het platteland behoorlijk groot. Dat merk je aan het verkeer, aan de grote hoeveelheid recreanten die in het weekend van het landschap genieten, maar ook aan de hoge grondprijzen van landbouwgrond en de toenemende bouwactiviteiten in kleinere kernen.

Ondanks die 'druk' van de stad heeft het platteland de stad ook nodig: er zijn goede sociale en medische voorzieningen dichtbij, er is een grote klantenkring voor streekproducten en de mensen die hun vrije tijd in het Drielandenpark doorbrengen, besteden daar ook hun geld. De stad heeft iets aan het platteland, maar het platteland heeft ook iets aan de stad!

Om deze LAT-relatie tussen de stedelingen en de plattelandsbewoners te verbeteren, heeft de werkgroep Stad-Land de volgende activiteiten ondernomen:

Regels op elkaar afstemmen

De werkgroep heeft de wet- en regelgeving en subsidies voor agrarisch natuurbeheer in de drie verschillende landen geïnventariseerd. De drie landen hebben namelijk te maken met precies dezelfde problematiek, terwijl de wetgeving niet in elk land hetzelfde is. Alle subsidieregels die direct invloed hebben op het landschap zijn inmiddels geïnventariseerd en worden nu met elkaar vergeleken. Daar waar dat mogelijk is, worden de regels op elkaar afgestemd. Hiermee wordt het 'rendement' van de wet- en regelgeving verhoogd.

Gebruikers betalen mee

Onder de naam 'Duurzame landschapszorg in de Euregio' onderzoekt de werkgroep nieuwe instrumenten voor de financiering van landschapsonderhoud. Er bestaan verschillende manieren om 'gebruikers' van het landschap mee te laten betalen aan de onderhoudskosten. Denk bijvoorbeeld aan entreegelden, sponsors of een bepaalde vorm van belasting. Een aantal van deze 'visitor pay back'-systemen zal in het project 'Duurzame Landschapszorg' verder worden uitgetest.

Contact verbeteren

Tot slot heeft de werkgroep zich bezig houden met het projectvoorstel 'Espaces de rencontre' ('Ontmoetingsruimte'). Dit project moet het contact tussen plattelandsbewoners en stadsbewoners verbeteren, maar ook het contact tussen verschillende bewonersgroepen binnen één dorp. Het voorstel wordt op dit moment verder uitgewerkt zodat het later dit jaar kan worden ingediend.

2. Werkgroep Toerisme

HOE KRIJG JE MEER TOERISTEN DE GRENS OVER?

De natuur is nét zo mooi aan de andere kant van de grens. De mensen zijn er nét zo vriendelijk. En het eten is er nét zo lekker. En toch is die grens blijkbaar nog altijd een grote drempel voor veel toeristen. Dat is jammer, want één gebied met een zelfde landschappelijke en cultuurhistorische identiteit wordt daardoor in drieën geknipt. Hoog tijd dus dat de toeristische organisaties uit de drie landen de handen ineen slaan om meer toeristen de grens over te krijgen.

Grensoverschrijdend routenetwerk

Stel, een motorrijder of een fietser maakt een tocht door het Limburgse heuvelland. Hoe krijg je hem zover dat hij ook de Voerstreek in z'n route meeneemt? Door ervoor te zorgen dat er een goede kaart van het hele Drielandenpark beschikbaar is. Omdat zo'n kaart er nog niet is, heeft de werkgroep Toerisme de werkgroep GIS gevraagd om de grensoverschrijdende routenetwerken overzichtelijk in kaart te brengen (zie pag. ...). Verder is het mogelijk om een aantal startplaatsen in te richten van waaruit wandelaars of fietsers een uitgestippelde route kunnen volgen.

Economische bedrijvigheid

Daarnaast is het van belang dat de economische bedrijvigheid zich langs deze routes verder gaat ontwikkelen. De toeristische organisaties vormen hierbij een brug tussen overheid en ondernemers. Ze kunnen ondernemers bijvoorbeeld ondersteunen bij de promotie en bij het ontwikkelen van marktgerichte producten. Het is ook mogelijk om langs de routes via automaten bepaalde producten te verkopen, zoals bijvoorbeeld routekaarten. Bij alle vormen van economische bedrijvigheid langs de routes is het wel van belang dat een overkoepelende instantie – met vertegenwoordigers uit de vijf regio's – waakt over de kwaliteit.

Maak samen reclame

Op dit moment maakt ieder land op z'n eigen manier 'reclame' voor z'n eigen stukje 'Drielandenpark'. Terwijl het natuurlijk veel efficiënter is om samen het totale gebied te promoten. Vandaar dat de projectgroep nadenkt over de ontwikkeling van gezamenlijk informatiemateriaal; over de inrichting van een aantal strategische informatiepunten bij 'ingangen' van het Drielandenpark; over het gebruik van een Euregiolabel voor VVV-kantoren die informatie verstrekken over het hele Drielandenpark en over de opleiding van gezamenlijke gidsen.

Meer weten over het project Toerisme? Neem dan contact op met:

Willy Orlandini / Hilde Cuppens

Toerisme Limburg - Willekensmolenstraat 140
3500 Hasselt (B)
Tel: [0032] 11 74 75 - E-mail: hcuppens@limburg.be

3. Werkgroep GIS

DE PADEN OP, DE LANEN IN...

De paden op, de lanen in, de grenzen over. Al is dat laatste voor veel mensen toch nog een drempel. Die paden en die lanen houden niet op bij de grens, maar de meeste kaarten wel. En dat weerhoudt veel wandelaars, fietsers en ruiters ervan om ook eens over de landsgrenzen heen te kijken. Vandaar dat vanuit de werkgroep Toerisme behoefte ontstond aan een grensoverschrijdend routenetwerk voor verschillende gebruikers: van wandelaar tot automobilist.

Puzzelen

Om aan deze behoefte te voldoen, ging de werkgroep GIS (Geografisch Informatie Systeem) in september 2004 van start met de ontwikkeling van een gezamenlijk routenetwerk voor het hele Drielandenpark. Te beginnen met de ruiterpaden. Dat lijkt misschien een simpele klus, maar dat was het beslist niet. De drie betrokken landen maken namelijk allemaal gebruik van verschillende GIS-systemen, verschillende coördinatensystemen en verschillende gegevens. Om toch over een uniforme ondergrond te kunnen beschikken, kocht de projectgroep zogenaamde 'Eurostreets bestanden' aan. Vervolgens werd een groot deel van de informatie handmatig ingevoerd. Na een half jaar 'puzzelen' zijn de kaarten zo goed als klaar en kunnen de paarden binnenkort dus de ruiterpaden op.

Nieuw project-idee

Naar aanleiding van dit project ontstond bij de werkgroep het idee om ruimtelijke plannen voortaan via internet toegankelijk te maken voor samenwerkingspartners. Op die manier is het eenvoudiger om de gegevens van verschillende landen op elkaar af te stemmen en te presenteren op kaart. Dit projectvoorstel is in januari 2005 ingediend voor een Interreg-subsidie.

Meer weten over dit project? Neem dan contact op met:

Machtelt Kusters

Provincie Limburg, afd. Landelijke Leefomgeving
Postbus 5700 - 6202 MA Maastricht (NL)
tel. 0031 - 43 389 7095
mhb.kusters@prvlimburg.nl

4. Werkgroep Groene Gordel

GROENE GORDEL VAN DE ARDENNEN TOT DE KEMPEN

Grenzen zijn afspraken van de mens. Daar hebben de hazelmuis, de veldparelmoervlinder en de vroedmeesterpad totaal geen boodschap aan. De natuur houdt namelijk niet op bij die grens. Helaas hebben diezelfde mensen er ook voor gezorgd dat de natuurlijke verbindingzones tussen grote natuurgebieden op allerlei plekken onderbroken zijn. Daardoor staan natuurgebieden niet meer met elkaar in verbinding en dreigen zeldzame dieren en planten uit te sterven. Om dat te voorkomen, moeten de ecologische zones in ere worden hersteld. En dat lukt alleen als de mens opnieuw afspraken maakt. Over de grenzen heen.

Sterke verbindingen

Eén van de drie belangrijke ecologische zones is de Groene Gordel. Deze verbindingzone loopt van de Ardennen via Voeren, de Sint Pietersberg en het Albertkanaal door tot in de Hoge Kempen. De werkgroep Groene Gordel heeft een aantal concrete acties voorgesteld om deze ecologische zone te verbeteren. Denk daarbij aan: de open gebieden tussen de grote steden handhaven en op een landschappelijke manier vormgeven; de stadsranden begrenzen en landschappelijk inrichten; de bestaande natuurgebieden versterken, uitbreiden en met elkaar verbinden; afspraken maken om bedreigde planten en dieren te beschermen en tot slot de grote natuurgebieden aan de noord- en de zuidkant met elkaar verbinden door middel van 'natuurcorridors' in de beekvalleien.

Kijkvensters

Om meer maatschappelijk draagvlak te creëren voor bovenstaande projecten moet het belang van de landschappelijke waarden op de juiste manier worden gecommuniceerd naar bezoekers en omwonenden. Een bijzonder communicatiemiddel is het 'kijkvenster'. Door langs bestaande wandel- en fietsroutes 'vensters' te creëren, kunnen bezoekers zelf zien hoe bijzonder het gebied is. Op informatieborden wordt aanvullende informatie gegeven over onderwerpen als natuur, archeologie, geologie en cultuurhistorie.

Wilt u meer weten over de projecten van de werkgroep Groene Gordel? Neem dan contact op met:

Katia Nagels

AMINAL Afdeling Natuur - Vlaams Gewest
Koningin Astridlaan 50 - B - 3500 Hasselt (B)
tel. : +32 (0)11-74 24 50 - fax : +32 (0)11-74 24 99
e-mail: katia.nagels@lin.vlaanderen.be

5. Gebiedsprogramma's Geul/Gulp en Worm/Roode Beek

WATER ALS ECOLOGISCHE VERBINDING

De Ardennen en de Kempen staan niet alleen via de Groene Gordel (Voeren – Sint Pietersberg – Albertkanaal) met elkaar in verbinding. Ook de grensbeken in het Drielandenpark vormen een belangrijke ecologische verbinding tussen beide gebieden. Aan de westkant van het Drielandenpark zijn dit de beken Geul en Gulp en aan de oostkant zijn dit de Worm en de Roode Beek. Om een beek in te zetten als ecologische verbindingzone is het noodzakelijk om onderling goede afspraken te maken. Want hoe krijg je het water in jouw beek schoon als de buurman zijn afval in diezelfde beek loost...?

Gebiedsprogramma Geul/Gulp

Als vervolg op het succesvolle grensoverschrijdende Geuldal-project 'Van bron tot monding' werd in het voorjaar van 2004 een werkconferentie georganiseerd waaraan alle betrokkenen uit het stroomgebied van de Geul en de Gulp deelnamen. Uit deze conferentie bleek dat de interesse in een grensoverschrijdend gebiedsprogramma voor de Geul en de Gulp groot is. De samenwerkende partners beperken zich niet tot integraal water- en natuurbeheer maar houden zich ook bezig met onderwerpen als landschap, cultuur, toerisme en recreatie.

Veel betrokken partijen

Het gebiedsprogramma Geul/Gulp is alleen al bijzonder omdat heel wat partijen hun steentje hebben bijgedragen: de steden en gemeenten Aken, Raeren, Kelmis, Lontzen, Plombières, Voeren, Vaals, Gulpen-Wittem, Valkenburg aan de Geul en Meerssen. Plus een aantal andere partijen zoals Waterschap Roer en Overmaas, Göhlalmuseum, Reserves Naturelles RNOB, Staatsbosbeheer, ADL, Gewest Maastricht en Mergelland, VVV Zuid-Limburg, het Syndicat d'Initiative van Gemmenich, Natuurmonumenten en Limburgs Landschap.

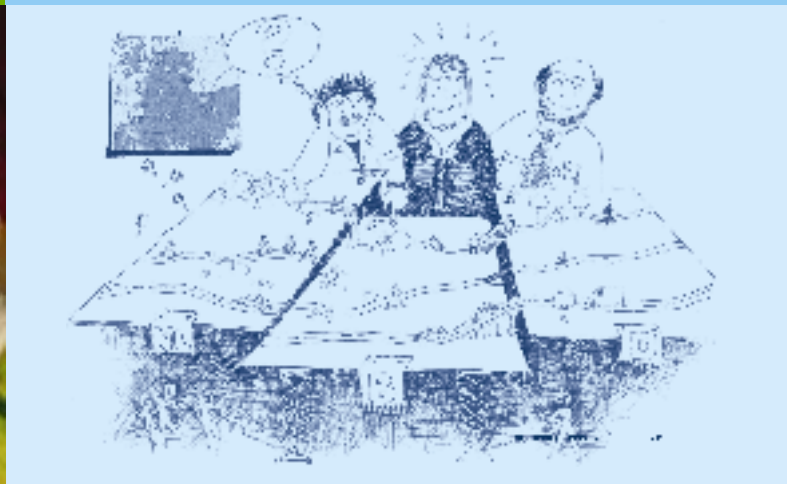
Gebiedsprogramma Worm/Roode Beek

Ook voor het stroomgebied van de Worm en de Roode Beek geldt dat dit een belangrijke ecologische zone is. Aangezien dit stroomgebied al wordt uitgewerkt in het kader van het project 'Euregionale 2008' heeft de Stuurgroep Drielandenpark besloten hier geen speciale werkgroep voor in te stellen. De Stuurgroep blijft het project Euregionale 2008 volgen en zal in de toekomst eventuele concrete projecten in het stroomgebied van de Worm en de Roode Beek ondersteunen.

Wilt u meer weten over het gebiedsprogramma Geul/Gulp? Neem dan contact op met:

Didier Bonni

Agence de Développement Local - Lontzen-Plombières-Welkenraedt - Place Communale 9 - 4850 Plombières (B)
Tel. : 0032/87/78.32.41 - Fax : 0032/87/78.32.43
e-mail adplombieres@swing.be

DRIELANDENPARK NU OOK ONLINE

Het project Drielandenpark heeft inmiddels een eigen internetsite. Voorzitter van de Stuurgroep Luc Marechal gaf op 15 september 2004 met een symbolische druk op de knop 'groen licht' voor de site. De website is groten-deels drietalig: Nederlands, Duits en Frans. Elk taalgebied heeft z'n eigen domeinnaam: www.3laenderpark.org, www.3landenpark.org en www.parc-des-3pays.org. Met behulp van tekst, foto's en een groot aantal kaarten geeft de site een helder en compleet beeld van het project. Met name de doelstellingen en de inhoud van het Ontwikkelingsperspectief komen uitgebreid aan bod.

De site is inmiddels al geen onbekende meer. De meeste partners uit het project verwijzen de bezoekers van hun site door naar de pagina van het Drielandenpark. Zo ontstaat een zeer uitgebreid informatie-netwerk rondom het Drielandenpark. Wie zoekmachine Google opdracht geeft om het woord 'Drielandenpark' te zoeken, krijgt op dit moment al ruim 1300 zoekresultaten!

De site werd gemaakt door bureau Krusenbaum webdesign en de internetredactie van de Stadt Aachen. Bijzonder detail: de webbouwers hebben gebruik gemaakt van een webstandaard die het ook voor slechtzienden mogelijk maakt om de site te bezoeken.

Excursie door het Drielandenpark

Op 24 november 2004 organiseerde de projectgroep een excursie door het Drielandenpark. Nee, niet voor toeristen, maar voor de 90 deelnemers van het Symposium SOS (Sustainable Open Space). Zij maakten een bustocht door het gebied om met eigen ogen te zien hoeveel landschappelijke, culturele en historische bezienswaardigheden het Drielandenpark rijk is. Projectleider Aad Blokland werd hierbij ondersteund door een aantal vertegenwoordigers van de diverse werkgroepen. Natuurlijk mocht ook het Drielandenpunt in Vaals niet ontbreken tijdens deze excursie.

Alle doelen samen op één poster

Om de bekendheid van het project bij de inwoners van het gebied te verbeteren, heeft de projectgroep Communicatie een posterwand laten maken met daarop een samenvatting van de doelstellingen en de concrete projectvoorstellen. De posterwand is 2,5 bij 3 meter en wordt gebruikt bij informatiebijeenkomsten, toeristen-beurzen en andere evenementen. Dankzij de titel 'Drielandenpark: Open ruimte zonder grenzen' wordt de belangrijkste boodschap op een heldere manier gecommuniceerd. Deze posterwand is in vier verschillende talen beschikbaar.

Wilt u de posterwand inzetten bij een evenement of bij een partnerorganisatie in het gebied, of wilt u meer weten over de projecten van de werkgroep Communicatie? Neem dan contact op met:

Paul van Noorden
 Provincie Limburg - Postbus 5700
 6202 MA Maastricht (NL)
 tel 0031 (0)43 389 7067
 e-mail: plgm.van.noorden@prvlimburg.nl

of: **Winfried Engels**
 Presse- und Informationsbüro der Stadt Aachen
 Haus Löwenstein - Markt 39 - D-52058 Aachen (D)
 tel (0049) 241 432 1301 - fax (0049) 241 432 1317
 e-mail: winfried.engels@mail.aachen.de

Hoe nu verder?

De meeste projectvoorstellen uit deze nieuwsbrief zijn inmiddels ingediend voor een EU-subsidie. Op dit moment is nog niet officieel bekend of de ingediende projectvoorstellen inderdaad worden gehonoreerd. Er zijn geruchten dat er veel vraag is naar de laatste tranche van EU-subsidies, en dat de ingediende projecten daarom weinig kans maken. Als dat inderdaad zo blijkt te zijn, is dat voor ons géén reden om te stoppen met het project. Dat zou zonde zijn van de vele resultaten die we nu al hebben geboekt: denk bijvoorbeeld aan grensoverschrijdend overleg, wederzijds begrip en een betere verstandhouding tussen de betrokken partners. Dat is voor ons voldoende reden om de samenwerking – ook zonder extra subsidies van de EU – de komende jaren voort te zetten. De partners hebben in december 2004 in Hasselt dan ook besloten dat het project nog drie jaar op eigen kosten door kan gaan.

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de projectgroep Drielandenpark. Hebt u naar aanleiding van deze nieuwsbrief vragen die u niet kwijt kunt bij één van de vermelde contactpersonen, neem dan contact op met de projectleider van het Drielandenpark:

Aad Blokland
 afd. Landelijke leefomgeving
 Provincie Limburg
 Postbus 5700
 6202 MA Maastricht
 tel (0031) 43 389 99 66
 fax (0031) 43 389 7643
 e-mail a.blokland@prvlimburg.nl

Redactie: Write on tekstproducties, Eijsden
 Vormgeving: Chris Communications, Liège
 Fotografie: Chantal Lambert, Anette Berns, Andreas Hermann
 ©Provincie Limburg
 Druk: Toner de presse (Liège)

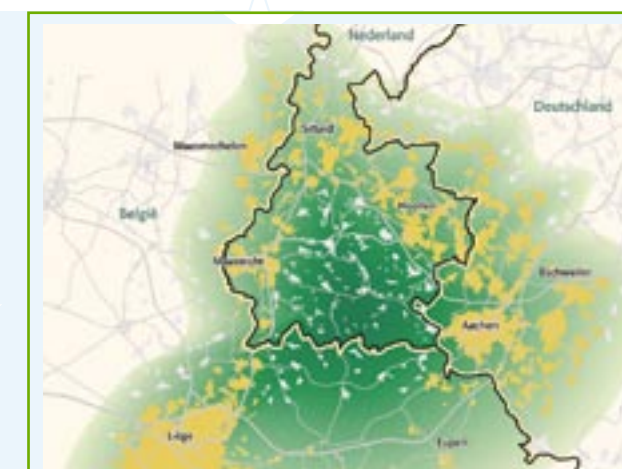
Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt dankzij een financiering uit Interreg III - fondsen door de Euregio Maas-Rijn en een cofinanciering van het land Nordrhein-Westfalen.

www.3landenpark.org - www.3laenderpark.org - www.parc-des-3pays.org

NIEUWSBRIEF DRIELANDENPARK

Nummer 2, april 2005

DRIELANDENPARK

Het Drielandenpark is het 'groene hart' tussen de steden Maastricht, Hasselt, Aken en Luik. Het gaat om een uniek stukje land met een schat aan cultuur, natuur en landschap, een prachtige woonomgeving en een rijke bodem. Om dit bijzondere gebied – dat onder zware druk staat – ook voor de toekomstige generatie bewoners mooi, open en toegankelijk te houden, hebben Nederland, Duitsland en België in 2001 de krachten gebundeld in het Euregionale project Drielandenpark.

DOEN!

Niet teveel praten, maar doen. Dat is het motto van het project Drielandenpark. In deze tweede nieuwsbrief leest u wat er het afgelopen jaar allemaal is gedaan. U leest hoe 40 medewerkers van 9 verschillende organisaties, uit 5 verschillende regio's, verspreid over 3 verschillende landen in 1 jaar tijd 6 grensoverschrijdende thema's uitwerken tot concrete projectvoorstellen. Sommige voorstellen werden ingediend voor een EU-subsidie. Andere projecten werden meteen al uitgevoerd. En zo werpt het motto nu dus al de eerste vruchten af.

STUKJE GESCHIEDENIS

De eerste fase van het project startte in het najaar van 2001 met vier schetsbijeenkomsten in Nederlands Limburg, Belgisch Limburg, Wallonië en de Regio Aachen. Daarna volgde in mei 2002 een tweede overlegronde tussen thema-deskundigen uit de betrokken gebiedsdelen. De losse visies werden vervolgens in de loop van 2002 geïntegreerd tot een eerste concept van het gezamenlijke plan. In 2003 werd het concept in de drie betrokken landen goedgekeurd, waarna het definitieve plan – het 'Ontwikkelingsperspectief' – in oktober 2003 werd gepresenteerd tijdens een manifestatie in Vaals. Onze eerste Nieuwsbrief was volledig gewijd aan de presentatie van het Ontwikkelingsperspectief.

FASE 2

Begin 2004 ging de tweede fase van het project van start met de uitwerking van zes grensoverschrijdende thema's en gebieden. Ook deze fase werd door de Euregio Maas-Rijn gefinancierd. Het Secretariaat van de Benelux heeft ook nu weer het secretariaat gevoerd en de vertalingen geleverd. De volgende projecten zijn in 2004 uitgewerkt:

- 1) *Werkgroep Stad-Land:*
Hoe verbeter je de relatie tussen stedelingen en plattelandsbewoners?
- 2) *Werkgroep Toerisme:*
Hoe krijg je meer toeristen de grens over?
- 3) *Werkgroep GIS:*
Grensoverschrijdende uitwisseling van kaarten en geografische databestanden
- 4) *Werkgroep Groene Gordel Ardennen - Kempen*
- 5) *Uitwerking gebiedsprogramma's voor de Geul/Gulp en Roode Beek/Worm*
- 6) *Werkgroep Communicatie:* diverse activiteiten, waaronder het opzetten van een internetsite.

In deze nieuwsbrief praten we u bij over de zes bovenstaande projectvoorstellen. Heeft u behoefte aan meer informatie over één van de projecten? Neem dan gerust contact op met de betreffende contactpersoon.

We wensen u veel leesplezier!

Luc Maréchal
 Voorzitter Stuurgroep Drielandenpark
 Région wallonne